

Léva és Vidéke

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI és KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyed évre	2 korona.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

THURNER JÓZSEF.

(Torbágyi)

Szerkesztőség: Kossuth Lajos-utca, 167. sz.

Kiadóhivatal: Kazinczy-utca és Fötér sarkán.

Előfizetések és hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A hirdetési bélyeg eltörlése.

Lukács László pénzügyminiszter, mint tudjuk, törvényjavaslatot terjesztett be a napokban a képviselőházhoz a hirdetési bélyeg eltörléséről, a melyet nem régiben Ausztriában is eltöröltek. Kétségkívül nagy fontosságú ezen törvényjavaslat a magyar ipar és kereskedelemre nézve, mert a hirdetési bélyeg forgalombénító hatása nyomásztólág nehezdedett minden üzleti vállalkozásra.

A nyugati államokban már rég belátták a hirdetés közgazdasági fontosságát s mindennemű tehertől felszabadították azt. Látjuk is ennek hatását a külföldi lapok hirdetései-ben, melyek hihetetlen reklámot csinálnak saját termékeik és gyártmányaiknak. Tény az, hogy nálunk volt legnagyobb szüksége a forgalomnak, kereskedelmi és ipari nyilvánosságnak, a kereslet és kínálat közötti teljesebb összekötés létesítése céljából a hirdetésre, azon-

ban az érdekelt felek nem élhettek vele oly arányban, mint azt üzletük, vagy vállalkozásuk megkívánta volna, mert ezt a hirdetési bélyegilleték tetemes költséggel terhelte meg, a melyet különösen kezdő iparosok és kereskedők nem bírtak volna meg.

Ma a reklám fontosságát magyarázni felesleges. Ez a motora mindennek: a szárny, a mely merész röpkével viszi a vállalkozásokat sikerre. Nélküle béna minden ipari, vagy kereskedelmi kezdeményezés, erejét veszíti a legértékesebb idea is. Aki okosan tudja felhasználni, silányabb cikkével is jobban boldogul vele, mint nélküle a legjobb, legtökéletesebb produktum készítője.

A külföld régtől fogva és teljes mértékben felismerte ennek a nagy forgalmi értéknek a fontosságát. Tudatára jött annak, hogy a modern élet lázában a legnagyobb hatalom a nyomtatott betű, a mely nem ismer akadályt. Áthat hegy-völgyön, tengereken, hozzáfér mindenüvé és mindenkihez. És a külföldi iparosok

és kereskedők élnek is ezzel a nagyhatalmi fegyverrel. Készítményeiket belezúgják, harsogják füleinkbe, elárasztják azok hírével házaink falát, újságainkat, a szinlapot, gyűjtőszámat, mindent ami körülötünk van, ami kezünkbe kerül. Akaratunk ellenére hozzá szoktatnak bennünket azok nevéhez, védjegyéhez, csomagolási módjához.

És itt következik az a momentum, melyre cikkhelyünkben különösen reá kívántunk mutatni.

Ujjabban a magyar iparos is mindinkább számol a reklám fontosságával. Ha nem is erejéhez képest, vagy a szükséghez mérten, de mégis hasonlíthatlanul többet áldoz hirdetésre, plakátra, mint egy-két évtizeddel ezelőtt. De ha bemegyünk akár a főváros, akár valamely nagyobb vidéki város üzletébe, vajjon megtaláljuk-e a magyar iparcikkek eme hirdetőit? Lehet, hogy igen, de csak eldugva, mellőzötten, mint a mostohát. A kirakatban vagy a

TÁRCA.

Látomás.

Hol a morajló patak
Mélyről — mélyről rohan
S a vénülő sziklákkal
Enyeleg pajkosan:
A ringó hullámokból
Sápadt arc tün el
S merre szemekkel, búsan
Tekint az ég felé:
Halvány homlokai köré
Gloriát font a hold,
Kis kék virág a parton
Buzgó imákat mond,
Szellő suttog a fák közt:
A bánatra van ír,
Nyugalom, békeséget
Ad csaldat a sir,
És a fényű törzsénél,
A hold világánál,
Szomorán, néma esendben
A pajkos Amor áll,
Pazdra, tegez és íjak
Szétszórra körül,
Potakként hull alá
Szeméből könyge. . .

Soltz Gusztávné.

Az apáca.

A toronyóra egyet ütött éjjel után. Az öreg Amália nővér még egyszer végig ment a kongó folyosón, hogy meggyőződjék aludni tért-e az egész ház. Csoszogó lépteit csakhamar elhangzottak a boltív alatt s azután elesenedesült minden, elpihent minden.

Az egyik szoba lakója azonban ébren van még. Az asztalkán még ott ég a lámpa. A félre eszszott ernyő alól rávilágít a fal mellett álló fiokos szekrényre, melyen egy miniatűr óberfa feszület van. A szekrény fölött egy Szűz-Mária kép lóg a falon, alatta egy piros órok — mécs. Az asztalkán összegyűrt újság hever szanaszét szórt lapokkal.

A sötétebb háttérben megvetett ágyon fekszik egy nő alak sötét ruhája és fehér calanticája elárulják kiletét. Egy apáca.

Aréát vánkósába rejti. Egész teste görcsösen vonaklik. Már hosszú ideje fekszik ebben a helyzetben, midőn egyszerre föl-emeli fejét. A mécs fénye bevilágít két, mély, sötét szemébe, finom szabályos körvonásu arcába.

Lassan fölemelkedik, odamegy a kis ablakhoz, az egyvetlenhez, melyen beárad reggelenként a napfény magányos cellájába. Föltárja az ablak szárnyakat s oda könyököl a keskeny párkányra. Égő hamlokát hevesen hozzászorítja a hideg ablakraéshez, s kibámul a sötét, alakatlan éjbe.

Ideges képzelődése azonban csakhamar alakot ad a sötétnek. A kert bokrai benépesülnek: a háttér fái összeolvadva a sötét felhőkkel, lomhán közelednek feléje, mint egy mozgó falansz. O meg csak nézi nézi kerekre tágult pupillával. Az ércfal meg jön mindig közelebb és közelebb. Érz, hogy mindjárt összszorítja. Már csak egy lépés...

Ekkor egy tücsök cirpelni kezdett. Ez visszadta öntudatát, a phantomok eltűntek. A hűvös májusi levegő megcsappja arcát. Hideg borzadály fut végig testén.

Feláll, becsukja az ablakot s lassan eszmélve körülnéz a szobában. Tekintete az asztalkán levő hírlapon akadt meg. Hirtelen arcába szókött a vér. Ez ismét eszébe jutott mindent.

„Nem, nem lehet. Az lehetetlen!” Azután mintha még egyszer meg akarna győződni arról a „hihetetlen” hírről, felvette az újságot, a lámpát meg odatette a szekrényre a mécshez, levette róla a zöld ernyőt, mintha jobban akarná látni, és elolvasta még egyszer azt a hírt, melynek első olvasására egész lényében megrendült. Rövid pár sorból álló hymen hír volt az egész: Szeesó Elemér budapesti orvos ma vezette oltárhoz Kendy Malvinkát, Kendy Gusztáv hírlapíró és jeje született Zborói Klára bájós leányát.

S ez a néhány sor olyan vihart támasztott lelkében.

E pár sor elolvasására felujtalt lel-

szembeötlőbb helyeken külföldi produktumok tolakodó szöszölői tűnnek elénk.

Azok esábitanak vételre, csinos, sokszínű képekben ajánlva mindent.

Ilyképen kereskedőink a külföldi iparcikkeknek öntudatlan terjesztőivé és hazaiaknak elnyomóivá válnak. A helyett, hogy a magyar áruért lépnének sorompoba, még ha az valamivel gyengébb is, szívesebben istápolják még a selejtesebb külföldi cikket is.

Nem esoda hát, ha rajtunk az utolsó gomb is idegen készítmény és hogy iparunk szemben annyi áldozattal, igaz és beesületes törekvéssel a pangás stádiumban van.

Első sorban kereskedőinknek, az iparcikkek természetes közvetítőinek kell felkarolniuk a magyar ipar termékeit. Gyárosainkat, iparosainkat segíteniük kell a beesületes terjesztés, a tisztességes reklám munkájában. Áldozniuk kell a hirdetésekre, reklámokra, hogy a nagyközönség figyelme felhívassék és ismerje, tudja hol, mit és hogyan vásárolhat.

Ma már ez amugy sem nehéz. A parlament egyik legközelebbi intézkedése a hirdetési bélyegnek, a mely eddig nagy súlylyal nehezedett az iparcikkek hírének továbbítására, eltörlése lesz. Az az áldozat, a melylyel a reklám ezután járni fog, módot nyújt reá, hogy nagyobb mértékben vegyük fel a külfölddel a versenyt. És ez a csodaszor, némi ötletességgel, okosan és rendszeresen alkalmazva, nem várt fellendülést fog okozni iparunk terén.

Szemesnek áll a világ, tartja a

magyar közmondás. S láthatjuk ezt a külföldi iparnak versenyéből is, hogy bár gyakran készítményei nem állják ki a versenyt a szolid magyar gyártmányokkal, de hallatlanul széles körben forszírozott reklánjával saját piacainkról is képes volt kiszorítani termékeinket.

A hirdetésbélyeg eltörléséről szóló törvényjavaslat lesz hivatva a magyar ipar és kereskedelem fejlődésének útját egyenetlen s hatását, hisszük, már a közel jövőben érezni fogjuk.

Titokban.

Ne ertsé más, hogy mit susog a szél

Hús őszi estén, hogyha alkonyat!

Ne ertsé más a zöld lomb mit beszél

Sátorként halkon ha fölénk borul,

Ne ertsé más, hogy mit zeng a madár

Benn a csaláiban, rózsák rejtekén —

Ne ertsé más — csak te meg én!

Ne tudja más, hogy mi a szerelem —

Az észbontó, nagy, édes fájdalom,

Ne tudja más, mint pihégsz keblemen

Beszketve, hogyha átülök karom,

Ne tudja más, mint perzsel, ég a csók

A szenvedélyek lúzas éjjelén

Ne tudja más — csak te meg én!

Szilágyi Ferencz.

H I R E K.

— **Báthy László díszelnök.** A lévai katolikus legényegylet legutóbb tartott közgyűlésén Báthy László prépost-plébános egyhangulag és közlekedéssel örökös díszelnökévé választotta. Az erről szóló elismerő okiratot vasárnap délelőtt nyújtotta át Sípóss Antal egyesületi elnök vezetése alatt álló választmányi küldöttség a prépost-plébános úrnak, ki meglátva mondott köszönetet a küldöttségnek. Ez alkalommal nem mulasztottuk el felemlíteni, hogy a gyönyörűen kiállított elismerő oklevél Lábai J. tanító jelölt műve. Lábai tanító jelölt Istentől

A fájdalmas Istenanya képe eszébe juttatta a Golgotát, melyhez képest az ő Kálváriája elenyész semmiség.

Eszébe juttatta e falak közt elhangzott esküjét „és soha világi gondolat, érzés, szenvedély nem háborítandja lelketem.”

Ez visszavarázsolta a nyugalmat szívébe. Fölemeltek is, ébenfa keresztet, ajkaihoz szoritotta és nézte, nézte megdicsőült arcát a képet. Olyan volt mint egy alabastrom madonna kép. Calantiája pedig glóriaként vette körül arcát.

Jökor reggel mikor az öreg Amália gazdasszonyi teendőit végezendő a konyhába sietett, a kert teljérőljával találkozott Lucia nővérrel, aki őt a szokott nyugalmával üdvözölte.

Arcán a kiállt izgalomnak nyoma se látszott, hideg és mozdulatlan volt, mint mások. Lelke pedig szenvedélytelen s a mult éji emlék csak mint egy rossz álom utóhatása élt szívében.

A reggelinél azonban feltűnt a fiatalabb apácának Lucia szórakozottsága s meg kérdezte tőle valamelyik, hogy micsoda problémán tör a fejét.

Ő elmosolyodott; azután lassan hozzá tette: Mikor az ember mindent elveszt, a a mit az élet nyújt, szeme a földön tárgyat többé nem találva az éghez emelkedik.”

Ránki Vidor.

nagy festői tehetséggel megáldott fiatal ember, kinek talentumáról egy hírneves festő mesterünk igen elismerőleg nyilatkozott és a testézet terén továbbképzést ajánlotta.

— **Rozás hír.** Schnirer István, az első magyar általános biztosító társaság tisztviselője a napokban jegyezte el néhai Pápay Ignác földbírtokos és neje szül. Axmann Hermiu bájos leányát Mariska kisasszonyt, Deménden. Az igaz boldogság tavaszi verőfénye sugározza be a szerető szívek frigyét;

— **Fejedelmi vendégek Vámos-Mikolán.** Erzsébet bajor kir. hercegnő és férje báró Seefried Ottó kedden délelőtt Vámos-Mikolán jáltak a Huszár-féle földbírtok és erdőesé megtekintése végett. E földbírtokot, melyet előzőleg a királyi ház főerdőmestere is megmeglémelt már hír szerint megvétel végett szemléltetik.

— **A vármegyei utak megszemlélése** végett a kereskedelemügyi miniszter által kiküldött Zsedényi Gyula műszaki tanácsos f. hó 19-én érkezett Aranyos-Maróthra s másnap az alispánnal és a kir. államépítészeti hivatal főnökével már megkezdte az utak bejárásait, a mi több napot fog igénybe venni

— **Honvédségünk hőreből.** Kadár József a debreczeni 39-ik es. és kir. sorjalogezred I oszt. kapitánya a m. kir. honvédség állományába fölvétetvén, szolgálattétel végett Lévára helyeztetett át.

— **Kulisszák mögöl.** Hát persze, hogy aki nyerni akar, annak kockára kell tenni valamit. X. úr pedig nyerni akart és minden. Azért igen helyes elvnek állította maga elé, hogy apró ajándékokkal lekötí a hatalmasokat, hogy a husos fazékból neki is juttassanak. A mult napokban X. úr gyümölcsöt küldött a O város polgármesterének legszívesebb üdvözlöte kíséretében. A fincska, ki a gyümölcsöt vitte, átadta azt és megborralozottan, boldogan tért vissza. No mit mondott a polgármester úr? Kérdő X. a futól. Fekszik, kérem, beteg egy hete! — volt a válasz. Már hogy lenne beteg mikor reggel találkoztam vele! Csak nem vitted máshová. A fincska megnevezte a helyet, bizony a régi polgármesterhez vitte az új helyett az ajándékot. Nosza egy — két nyakleves után nyoma ment a szegény fiu visszakérni az ajándék gyümölcsöt és sirva kínálgatta vissza a borralvalót is, melyből már boldogságában két krajeart cigarettára elköltött. A gyümölcsöt visszaadták és az ily hányattatás után került oda, hová szönya volt. Hát persze aki nyerni akar annak kockáztatni is kell valamit, mert hát „kéz kezet mos” és „apró ajándékok erősítik meg a barátságot” Bizony!

— **A római zarándok útra,** mely Budapestről kedden három vonattal és 1300 emberrel indult, tőlünk is többen vállalkoztak. Báthy László prépost-plébános vezetése alatt hétfőn indultak Lakner Aladár, Medveky Ottó, Jozsefesek Géza, Gusztafi Endre Schubert Pál, Soósné és többen. Az út körülbelöl három hétig fog tartani.

— **Eljegyzés.** Valkovics ^{József} Károly újbányai kir. aljárásbíró eljegyezte neszpáli Jusch Jolán kisasszonyt Aranyos-Maróthon. — Schäffer Károly lévai kereskedő f. hó 16-án jegyezte el Federer Rezszi kisasszonyt Balassa-Gyarmatról.

— **Esküdtzéki tagok.** Az ar.-maróthi kir. törvényszék Andrássy Sándor kir. törvényszéki elnök enoklete alatt szombaton tartott ülésében a május hó 14-én kezdődő esküdtzéki ülészekhöz a következő esküdték sorsoltattak ki. Rendes tagok: Kórody Ferenc, Ponocky Lajos, Bóza István, Tóth Károly, Barát István, Dr. Rischanek Béla, Palkovics Gyula, öreg Kone Károly, Kaldrovits József, Dr. Wildmann Adolf, Dióssy József, Keltz Gyula, Dr. Weisz Zsigmond, Dr. Grossman Henrik, Buzás István, Perl Ignác, Risner Ede, Moesy Lajos, Baumann Samu, Símek Armin, Kachelmann Károly, Dr. Hámos Péter, Kersik János, Dr. Balbach Béla, Kopcsányi László, Szandtner Sándor, Salzberger József, Kern Vilmos, Varga Miklós, Raschmann Tamás, póttagok: Sándor Károly, Rakovszky István,

kében az elfeledt régi emlékek. A boldog leány évek, A tánciskolában töltött pásztor-órak. Az a tüzes szemű, barna gyerek, a Szeesó Emil.

Eszébe jutottak az első bál izgalmái, az a barna medikus, a ki a soupe alatt anyyi szépet mondott neki.

A ki azután majdnem mindennapos vendég volt házuknál.

Jövendőbelijének tekintették mindenütt Szeesót, csak azt várták, hogy diplomáját megszeresse.

Azután közbejött az a végzetes est a fiú haraggal távozott. Ő pedig a tapasztalatlan, bohó szép leány azt hitte, hogy most már mindennek vége.

Apáca lett. Szülői ellenezték a dolgot, ed végre meghajoltak a leány szeszélye előtt.

Ő tehát apáca lett. Lemondott az élet örömeiről, vissza vonult a szent falak közé, azt hívén, itt eltudja felejteni a fájó emléket, azt az embert.

És íme a hírre, hogy más lánnyal kötött frigyét, az erőszakkal elfojtott érzés előttr kebléből, lüktető szíve vadul löki szét ereibe a vért, a csalódás keserű érzete, a féltékenységt eltorzítják szép vonásait.

Foltekin az újságból s ránéz a megtesztelt Fájdalomnak szenvedő arcába.

A mécs fénye épen a leány arcába világít. Az hirtelen megváltozik. A szét kuszált vonások elsímulnak, a fénylő tüzes szem szelidde válik.

